

Тема 10. Проведення слідчих (розшукових) дій

Ключові терміни та поняття до теми:

Слідчі (розшукові) дії; класифікація слідчих (розшукових) дій; вимоги до проведення та оформлення слідчих (розшукових) дій; допит; пред'явлення для впізнання; обшук та його види; огляд і його види; слідчий експеримент; освідкування; експертиза; негласні слідчі (розшукові) дії та їх види; втручання у приватне спілкування.

Семінарське заняття 10

1. Поняття, суть та значення слідчих (розшукових) дій.
2. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій та процесуальний порядок їх оформлення.
3. Види слідчих (розшукових) дій.
4. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення допиту.
5. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення пред'явлення для впізнання.
6. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення обшуку.
7. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення огляду та освідкування.
8. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення слідчого експерименту.

Розв'язати задачі:

1. Під час огляду місця події на полі, коли слідчий за участю судово-медичного експерта перейшов до огляду трупа, понятя Петренко знепритомніла, побачивши знівечене обличчя загиблого.

Як бути слідчому, маючи на увазі, що огляд проводився у безлюдному місці, де були, крім самого слідчого, привезених понятих та експерта, ще два працівники поліції?

Чи може він продовжити огляд з одним понятим?

2. Під час огляду місця події слідчим були запрошені в якості понятих помічник судді апеляційного суду м. Києва та співробітник Дарницького районного управління ГУ Поліції України в м. Києві.

Оцініть дії слідчого.

3. Допитаний із застосуванням технічного засобу фіксування, свідок Федоренко запитав слідчого, чому він не вносить його показання в протокол допиту, а лише обмежився вказівкою в протоколі про те, що застосовуються технічні засоби. Федоренко наполягав на тому, щоб його показання були внесені

до протоколу. Втім, слідчий пояснив, що оскільки показання повністю фіксуються технічними засобами та будуть зберігатися на диску, який приєднують до протоколу допиту, вони обійдуться і без детального викладення показань у самому протоколі.

Оцініть дії слідчого.

Які є форми фіксування кримінального провадження?

4. Під час кримінального провадження щодо розслідування звалтування неповнолітньої Бузько були розбіжності у показаннях потерпілої та свідків Іванюка та Денисюка. Слідчий викликав усіх трьох на одночасний допит. Під час допиту слідчий зачитав показання Бузько, які вона давала на попередньому допиті, та які на його думку були правдивими, перед тим, як було запропоновано дати показання учасникам цієї слідчої дії.

Оцініть дії слідчого.

Чи дозволяється оголошення показань, наданих учасниками цієї слідчої дії на попередніх допитах?

Якщо так, то за яких умов?

Чи має якесь значення для проведення цього допиту те, що Бузько є неповнолітньою?

5. Слідчий, здійснюючи кримінальне провадження щодо викрадення майна з квартири Никодименко, маючи достатні дані про те, що викрадені речі можуть знаходитись на квартирі у батька підозрюваного, за погодженням з прокурором звернувся до слідчого судді з клопотанням про проведення там обшуку. Під час обшуку, що проводився на підставі ухвали слідчого судді, була присутня запрошена слідчим потерпіла Никодименко. Серед інших речей, про які було вказано в ухвалі слідчого судді, слідчий вилучив також зимове жіноче пальто Никодименко, зникнення якого вона і не помітила, але запевняла, що воно належить саме їй. За результатами проведення слідчої дії слідчий склав два протоколи – обшуку та пред'явлення речей для впізнання.

Оцініть дії слідчого і доказове значення протоколів.

Чи можна проводити обшук у осіб, які не є підозрюваними у кримінальному провадженні?

Чи можна вилучати під час обшуку речі, про які прямо не вказано в ухвалі слідчого судді про дозвіл на обшук?

Якщо так, то які процесуальні дії з цими речами необхідно здійснити далі?

Питання для самоконтролю:

1. Поняття слідчих (розшукових) дій.
2. Які існують у теорії класифікації слідчих (розшукових) дій?
3. Хто вправі проводити слідчі (розшукові) дії?
4. Які особи беруть участь у проведенні слідчих (розшукових) дій?

5. В який період доби дозволяється проводити слідчі (розшукові) дії?
6. Які слідчі (розшукові) дії проводяться за участю понятих?
7. У чому полягають особливості проведення слідчих (розшукових) дій, які проводяться за клопотанням сторони захисту чи потерпілого?
8. Які процесуальні правила провадження допиту під час кримінального провадження?
9. Які особливості впізнання особи при забезпеченні безпеки особи, яка впізнає?
10. У яких випадках слідчий, прокурор мають право увійти до житла чи іншого володіння особи без ухвали слідчого судді?
11. Назвіть види огляду.
- 12.3 якою метою проводиться слідчий експеримент?
- 13.3 якою метою проводиться освідування, хто може бути присутній при ньому?
14. У яких випадках слідчий чи прокурор зобов'язані звернутися до експерта для проведення експертизи?
15. Який порядок залучення експерта стороною захисту для проведення експертизи?
16. Які слідчі (розшукові) дії є негласними?

Теми рефератів, доповідей:

1. Процесуальні особливості виклику та допиту малолітньої та особи у кримінальному провадженні.
2. Проблема застосування примусу під час проведення слідчих (розшукових) дій та права людини.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та їх види у кримінальному процесі.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи:

1. Законспекуйте основні положення:
 - Закону України “Про судову експертизу” від 25 лютого 1994 р.;
 - Постанови Пленуму Верховного Суду України від 28.03.2008 р. №2 “Про деякі питання застосування судами України законодавства при дачі дозволів на тимчасове обмеження окремих конституційних прав і свобод людини і громадянина під час здійснення оперативно-розшукової діяльності, дізнання і досудового слідства”;
 - Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: затв. наказом Міністерства юстиції України № 53/5 від 08.10.1998 р. (зі змінами та доповненнями);
 - Інструкції про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах: затв. наказом Міністерства юстиції України № 170/5 від 24.12.2003 р.